

สรุปผลการดำเนินงานพัฒนาสุขภาพช่องปาก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปี 2563

1. สถานการณ์ด้านบริหารจัดการ

1.1 อัตรากำลัง

ทันตแพทย์

เมื่อพิจารณาจากสัดส่วนทันตแพทย์ต่อประชากรในภาพรวมระดับจังหวัด พบว่าได้สัดส่วนทันตแพทย์ 1คน ต่อประชากร 8586.81คน (เกณฑ์ที่กำหนดคือ 1:10,000) มี 10 อำเภอ ที่มีทันตแพทย์ดูแลประชากรได้ตามเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 62.5 และมี 6 อำเภอที่มีจำนวนทันตแพทย์ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด เช่นเดียวกับปี 2562 ได้แก่ ท่าเรือ นครหลวง บางบาล บางปะอิน บางปะหัน อุทัย

ตาราง สัดส่วนทันตแพทย์ต่อประชากรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลำดับที่	อำเภอ	ประชากร ทุกสิทธิ เมย 63	ทันตแพทย์				
			ทั้งหมด	ลาเรียน	ปฏิบัติงานจริง	สัดส่วนทันตแพทย์(1:10000)	
1	อยุธยา	154,089	21	4	17	7337.57	
2	ท่าเรือ	46,577	4	1	3	11644.25	ไม่ผ่านเกณฑ์
3	นครหลวง	36,214	3	0	3	12071.33	ไม่ผ่านเกณฑ์
4	บางไทร	47,800	5	0	5	9560.00	
5	บางบาล	33,979	3	0	3	11326.33	ไม่ผ่านเกณฑ์
6	บางปะอิน	95,958	7	0	7	13708.29	ไม่ผ่านเกณฑ์
7	บางปะหัน	41,670	3	1	2	13890.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
8	ผักไห่	38,302	4	0	4	9575.50	
9	ภาชี	30,884	4	0	4	7721.00	
10	ลาดบัวหลวง	37,381	4	0	4	9345.25	
11	วังน้อย	61,040	12	2	10	5086.67	
12	เสนา	67,437	9	2	7	7493.00	
13	บางซ้าย	18,019	3	0	3	6006.33	
14	อุทัย	41,378	4	0	4	10344.50	ไม่ผ่านเกณฑ์
15	มหาราช	21,900	3	1	2	7300.00	
16	บ้านแพรก	8,772	2	0	2	4386.00	
	รวม	781,400	91	11	80	8586.81	

ทันตภิบาล

เมื่อพิจารณาจากสัดส่วนทันตภิบาลต่อประชากรในภาพรวมระดับจังหวัด พบว่ามีสัดส่วนทันตภิบาล 1 คน ต่อ ประชากร 7513.46 คน (เกณฑ์ที่กำหนดคือ1:8,000) ในภาพรวมระดับจังหวัดมีทันตภิบาลตามเกณฑ์ เมื่อพิจารณาแยกรายอำเภอ มีอำเภอที่มีสัดส่วนทันตภิบาลผ่านเกณฑ์ 9 อำเภอ คิดเป็นร้อยละ 56.25 แต่ยังมีบางอำเภอที่ยังมีจำนวนทันตภิบาลไม่เพียงพอ ได้แก่ ออยุธยา ท่าเรือ บางไทร บางบาล บางปะอิน ลาดบัวหลวง เสนา

โดยการแก้ปัญหาบุคลากรไม่เพียงพอ จะเป็นการให้ทันตบุคลากรทั้งในโรงพยาบาลและหน่วยบริการปฐมภูมิหมุนเวียนในหน่วยบริการปฐมภูมิในลักษณะเครือข่ายการจัดบริการ ซึ่งก็จะส่งผลกระทบต่อการใช้บริการในโรงพยาบาลต่อไป

ตาราง สัดส่วนทันตภิบาลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลำดับที่	อำเภอ	ประชากร ทุกสิทธิ เมย 63	ทันตภิบาล										รวม	สัดส่วน (1:8000)
			รพ			ศสม. /คลินิก ชุมชน			รพ.สต.					
			2ปี	4ปี	รวม	2ปี	4ปี	รวม	2ปี	4ปี	รวม			
1	อยุธยา	154,089	2	1	3	0	0	0	11	2	13	16	9630.56	ไม่ผ่านเกณฑ์
2	ท่าเรือ	46,577	3	0	3				2	0	2	5	9315.40	ไม่ผ่านเกณฑ์
3	นครหลวง	36,214	1	1	2				3	1	4	6	6035.67	
4	บางไทร	47,800	0	0	0				5	0	5	5	9560.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
5	บางบาล	33,979	3	0	3				1	0	1	4	8494.75	ไม่ผ่านเกณฑ์
6	บางปะอิน	95,958	2	0	2	0	0	0	6	2	8	10	9595.80	ไม่ผ่านเกณฑ์
7	บางปะหัน	41,670	3	0	3				5	0	5	8	5208.75	
8	ผักไห่	38,302	2	1	3				2	0	2	5	7660.40	
9	ภาชี	30,884	3	0	3				3	0	3	6	5147.33	
10	ลาดบัวหลวง	37,381	4	0	4				0	0	0	4	9345.25	ไม่ผ่านเกณฑ์
11	วังน้อย	61,040	3	1	4				2	3	5	9	6782.22	
12	เสนา	67,437	0	2	2	0	0	0	5	1	6	8	8429.63	ไม่ผ่านเกณฑ์
13	บางซ้าย	18,019	1	1	2				2	1	3	5	3603.80	
14	อุทัย	41,378	3	0	3				4	0	4	7	5911.14	
15	มหาราช	21,900	2	0	2				2	0	2	4	5475.00	
16	บ้านแพรก	8,772	2	0	2				0	0	0	2	4386.00	
	รวม	781,400	34	7	41	0	0	0	53	10	63	104	7513.46	

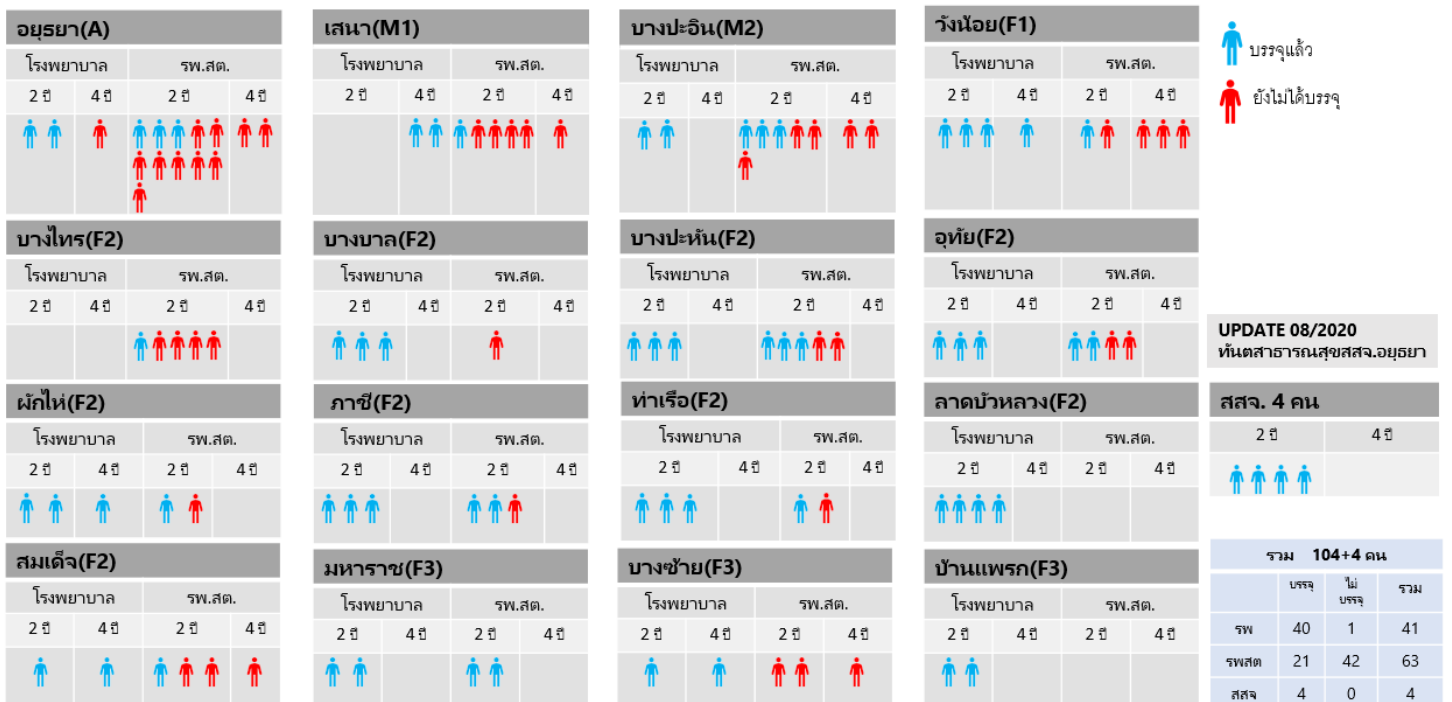
จำนวนทันตภิบาลทั้งหมดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีจำนวน 108 คน (ไม่รวมที่ปฏิบัติงานในเทศบาล) แบ่งเป็นปฏิบัติงานในโรงพยาบาล 41 คน ปฏิบัติงานในศสม./รพ.สต. 63 คน และปฏิบัติงานในสสจ. 4 คน

เมื่อพิจารณาสถานะการบรรจุเข้ารับราชการ พบว่ามีทันตภิบาลที่ได้บรรจุเข้ารับราชการแล้ว 65 คน รอบรรจุ 43 คน

แผนภาพ ทันตภิบาลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และสถานะการบรรจุเข้ารับราชการ

ทันตภิบาลในอำเภอต่างๆ และสถานะการบรรจุรับราชการ

ผู้ช่วยทันตแพทย์

เมื่อพิจารณาจากสัดส่วนผู้ช่วยทันตแพทย์ต่อประชากรในภาพรวมระดับจังหวัด พบว่ามี สัดส่วนผู้ช่วยทันตแพทย์ต่อ1คน ต่อ ประชากร 8682.22 คน (เกณฑ์ที่กำหนดคือ1:10,000) ในภาพรวมระดับ จังหวัดมีผู้ช่วยทันตแพทย์ตามเกณฑ์ เมื่อพิจารณาแยกรายอำเภอ มีอำเภอที่มีสัดส่วนผู้ช่วยทันตแพทย์ผ่าน เกณฑ์ 8 อำเภอ คิดเป็นร้อยละ 50 และยังมีอำเภอที่ยังมีจำนวนผู้ช่วยทันตแพทย์ไม่เพียงพอตามเกณฑ์ ได้แก่ ทำเรือ นครหลวง บางบาล บางปะอิน ผักไห่ ภาชี ลาดบัวหลวง มหาราช การมีผู้ช่วยทันตแพทย์ที่ไม่เพียงพอ ทำให้บางโรงพยาบาลต้องให้ทันตภิบาลมาช่วยช่างเก้าอี้แทนจึงทำให้ ทันตภิบาลไม่สามารถปฏิบัติการตามภาระหน้าที่ส่งเสริมป้องกันโรคได้อย่างเต็มที่

จำนวนผู้ช่วยทันตแพทย์มีทั้งหมด 90 คน แบ่งเป็นปฏิบัติงานในโรงพยาบาลจำนวน 81 คน และใน ศสม./รพ.สต. 9 คน สัดส่วนผู้ช่วยทันตแพทย์อยู่ที่ ผู้ช่วยทันตแพทย์ 1คน ต่อทันตบุคลากร 2.17 คน

ตาราง สัดส่วนผู้ช่วยทันตแพทย์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลำดับที่	อำเภอ	ประชากร ทุกสิทธิ เมย 63	ผู้ช่วยทันตแพทย์												ควรมีตามเกณฑ์ (1:10000)
			รพ.			ศสม.			รพ.สต.			รวม			
			จพ. ทันต	จนท. ทั่วไป	รวม	จพ. ทันต	จนท. ทั่วไป	รวม	จพ. ทันต	จนท. ทั่วไป	รวม				
1	อยุธยา	154,089	2	18	20	1	0	1	0	4	4	25	6163.56		
2	ท่าเรือ	46,577	1	0	1				0	0	0	1	46577.00	ไม่ผ่านเกณฑ์	
3	นครหลวง	36,214	0	2	2				0	0	0	2	18107.00	ไม่ผ่านเกณฑ์	
4	บางไทร	47,800	0	3	3				0	2	2	5	9560.00		
5	บางบาล	33,979	1	1	2				0	0	0	2	16989.50	ไม่ผ่านเกณฑ์	
6	บางปะอิน	95,958	0	6	6	0	0	0	0	0	0	6	15993.00	ไม่ผ่านเกณฑ์	
7	บางปะหัน	41,670	0	5	5				0	1	1	6	6945.00		
8	ผักไห่	38,302	0	3	3				0	0	0	3	12767.33	ไม่ผ่านเกณฑ์	
9	ภาชี	30,884	0	2	2				0	0	0	2	15442.00	ไม่ผ่านเกณฑ์	
10	ลาดบัวหลวง	37,381	0	3	3				0	0	0	3	12460.33	ไม่ผ่านเกณฑ์	
11	วังน้อย	61,040	0	14	14				0	0	0	14	4360.00		
12	เสนา	67,437	1	8	9	0	0	0	0	0	0	9	7493.00		
13	บางซ้าย	18,019	0	2	2				0	0	0	2	9009.50		
14	อุทัย	41,378	1	3	4				0	1	1	5	8275.60		
15	มหาราช	21,900	0	2	2				0	0	0	2	10950.00	ไม่ผ่านเกณฑ์	
16	บ้านแพรก	8,772	1	2	3				0	0	0	3	2924.00		
	รวม	781,400	7	74	81	1	0	1	0	8	8	90	8682.22		

ตาราง สัดส่วนผู้ช่วยทันตแพทย์ต่อทันตบุคลากรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลำดับที่	อำเภอ	ประชากร ทุกสิทธิ เมย 63	ผู้ช่วยทันตแพทย์	ทันตแพทย์	ทันตภิบาล	รวม ทพ+ทภ	สัดส่วน
							ผู้ช่วย : ทันตบุคลากร 1 คน
1	อยุธยา	154,089	25	21	16	37	0.68
2	ท่าเรือ	46,577	1	4	5	9	0.11
3	นครหลวง	36,214	2	3	6	9	0.22
4	บางไทร	47,800	5	5	5	10	0.50
5	บางบาล	33,979	2	3	4	7	0.29
6	บางปะอิน	95,958	6	7	10	17	0.35
7	บางปะหัน	41,670	6	3	8	11	0.55
8	ผักไห่	38,302	3	4	5	9	0.33
9	ภาชี	30,884	2	4	6	10	0.20
10	ลาดบัวหลวง	37,381	3	4	4	8	0.38
11	วังน้อย	61,040	14	12	9	21	0.67
12	เสนา	67,437	9	9	8	17	0.53
13	บางซ้าย	18,019	2	3	5	8	0.25
14	อุทัย	41,378	5	4	7	11	0.45
15	มหาราช	21,900	2	3	4	7	0.29
16	บ้านแพรก	8,772	3	2	2	4	0.75
	รวม	781,400	90	91	104	195	0.46

สรุปเรื่อง อัตรากำลัง

- อำเภอที่มีจำนวนทันตแพทย์ไม่ถึงเกณฑ์ (1:10000)
ได้แก่ ท่าเรือ นครหลวง บางบาล บางปะอิน บางปะหัน อุทัย (เช่นเดียวกับปี 2562)
- อำเภอที่มีจำนวนทันตภิบาลไม่ถึงเกณฑ์ (1:8000)
ได้แก่ อยุธยา ท่าเรือ บางไทร บางบาล บางปะอิน ลาดบัวหลวง เสนา
(เพิ่มมา 3 แห่งจากปี 2562 ได้แก่ ท่าเรือ บางปะอิน เสนา เนื่องจากย้ายออกและลาออก)
- อำเภอที่มีจำนวนผู้ช่วยทันตแพทย์ไม่ถึงเกณฑ์ (1:10000)
ได้แก่ ท่าเรือ นครหลวง บางบาล บางปะอิน ผักไห่ ภาชี ลาดบัวหลวง มหาราช (เช่นเดียวกับปี 2562)

1.2 การจัดการเพื่อให้เกิดการเข้าถึงบริการ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มี ศูนย์ทันตกรรมทั้งหมด 167 ตัว โดยมี 71 ตัว อยู่ในโรงพยาบาล และ 96 ตัวอยู่ในศสม./รพ.สต.

เนื่องจากการกระจายศูนย์ทันตกรรมลงในศสม.และรพ.สต.จึงมีการจัดการบุคลากรเข้าไปให้บริการทันตกรรมเพื่อให้เกิดการเข้าถึงบริการ โดยจากหน่วยบริการศสม./คลินิกชุมชนทั้งหมด 6 แห่ง มีการจัดทันตบุคลากรหมุนเวียนเพื่อให้บริการจำนวน 3 แห่ง และยังมีหน่วยบริการ 3 แห่งที่ยังไม่มีบริการทันตกรรม (โดยศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองเสนามีทันตแพทย์จากรพ.เสนาเข้าไปให้บริการแต่ส่งผลงาน 43 แพ้รวมกับรพ.เสนาจึงไม่ได้นับแยกหน่วยบริการออกมา)

จากหน่วยบริการ รพ.สต.ทั้งหมด 205 แห่ง มีหน่วยบริการที่มีทันตภิบาลปฏิบัติงานอยู่ประจำจำนวน 62 แห่ง มีการจัดทันตบุคลากรหมุนเวียนเพื่อให้บริการจำนวน 101 แห่ง และยังมีหน่วยบริการ 42 แห่งที่ยังไม่มีบริการทันตกรรม

ตาราง ข้อมูลจำนวนศูนย์ทันตกรรมที่ใช้งานได้ปกติรายสถานบริการและการจัดบริการในศสม./รพ.สต.

อำเภอ	จำนวนศูนย์ทันตกรรมที่ใช้งานได้ปกติ(ตัว)					การจัดการบริการทันตกรรมในศสม.และรพ.สต.(แห่ง)								จำนวน ศูนย์ทันตกรรม (ตัว)
	รพ.ศ./รพท.	รพช.	ศสม.	รพ.สต.	รวม	ศสม.				รพ.สต.				
						ประจำ	หมุนเวียน	ไม่มี	รวม	ประจำ	หมุนเวียน	ไม่มี	รวม	
พระนครศรีอยุธยา	13	0	2	16	31	0	2	3	5	13	5	0	18	
ท่าเรือ	0	3	0	4	7					2	10	0	12	
นครหลวง	0	3	0	4	7					4	8	0	12	
บางไทร	0	3	0	7	10					5	18	0	23	
บางบาล	0	3	0	1	4					1	14	0	15	
บางปะอิน	0	6	0	11	17	0	1	0	1	8	1	11	20	
บางปะหัน	0	4	0	6	10					5	8	3	16	
ผักไห่	0	4	0	9	13					2	0	13	15	
ภาชี	0	3	0	6	9					3	3	1	7	1
ลาดบัวหลวง	0	3	0	3	6					0	3	5	8	
วังน้อย	0	8	0	8	16					4	6	0	10	
เสนา	5	0	0	7	12	0	0	0	0	6	0	9	15	
บางซ้าย	0	3	0	3	6					3	3	0	6	
อุทัย	0	4	0	7	11					4	8	0	12	
มหาราช	0	3	0	2	5					2	10	0	12	
บ้านแพรก	0	3	0	0	3					0	4	0	4	1
รวม	18	53	2	94	167	0	3	3	6	62	101	42	205	2

1.3 การพัฒนาระบบบริการสุขภาพ สาขา สุขภาพช่องปาก (Oral Health Service Plan)

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีรูปแบบการพัฒนาระบบบริการสุขภาพช่องปาก ในรูปแบบคณะกรรมการ อันประกอบด้วย หัวหน้างานทันตสาธารณสุขในทุกๆ สังกัด ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อการจัดการที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน มีแนวในการจัดทำแผนงาน โครงการ ที่มีหลักการสอดคล้องกับแนวคิดของการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ ในประเด็นเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาศักยภาพการบริการของหน่วยบริการสุขภาพ ภายใต้ทรัพยากรที่จำกัด โดยดำเนินการเป็นไปตาม นโยบายของกระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด อันเป็นการแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพช่องปากของประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และพัฒนาสู่ นวัตกรรม ที่มีประโยชน์ต่อไป

2. ตัวชี้วัดสถานะทันตสุขภาพ

กลุ่มอายุ	ตัวชี้วัดสถานะทันตสุขภาพ	2560	2561	2562	2563	เขต 2562	สำรวจ ประเทศ 2560	สำรวจ จังหวัด 2561
18 เดือน	ร้อยละเด็กปราศจากฟันผุใน ฟันน้ำนม	93.66	92.60	93.58	95.38	94.6	NA	NA
3 ปี	ร้อยละเด็กปราศจากฟันผุใน ฟันน้ำนม	38.98	52.42	57.88	58.22	69.9	47.10	26.25
	ค่าเฉลี่ยผุ ถอน อุดในฟัน น้ำนม(dmft)	-	-	3.3	2.39	-	-	-
6 ปี	ร้อยละเด็กปราศจากฟันผุ ในฟันแท้	90.81	89.43	90.56	93.84	93.5	NA	NA
12 ปี	ร้อยละเด็กปราศจากฟันผุใน ฟันแท้	52.35	62.70	63.28	62.44	68.6	48.00	14.80
	ค่าเฉลี่ยผุ ถอน อุดในฟันแท้ (DMFT)	1.61	1.31	1.42	1.27	1.06	1.40	3.56
	ร้อยละของเด็ก cavity free	61.84	74.82	80.77	71.19	-	66.70	45.0
	ร้อยละของเหงือกอักเสบ	-	-	19.6	18.30	-	-	-
60 ปี ขึ้น ไป	ร้อยละของประชากรที่มีฟัน ใช้งานได้ไม่น้อยกว่า20ซี่	54.74	36.57	38.6	41.90	43.8	40.20	54.4
	ร้อยละประชากรที่มีฟันใช้งาน ที่เหมาะสม (ไม่น้อยกว่า 4 คู่ สบ) (เป็นฟันหลัง และนับรวมฟัน แท้/แท้,แท้/เทียม, เทียม/ เทียม)	40.53	36.06	40.0	40.63	36.6	39.40	33.2
	ร้อยละประชากรที่มีฟันใช้งาน ที่เหมาะสม (ไม่น้อยกว่า 4 คู่ สบ) (เป็นฟันหลัง และนับรวมฟัน แท้/แท้,แท้/เทียม, เทียม/ เทียม)และมีฟันใช้งานไม่น้อย กว่า 20 ซี่	26.07	22.16	23.0	25.18	23.5	-	30.0

3. การจัดบริการและสถานะสุขภาพช่องปากในกลุ่มวัยสำคัญดังนี้

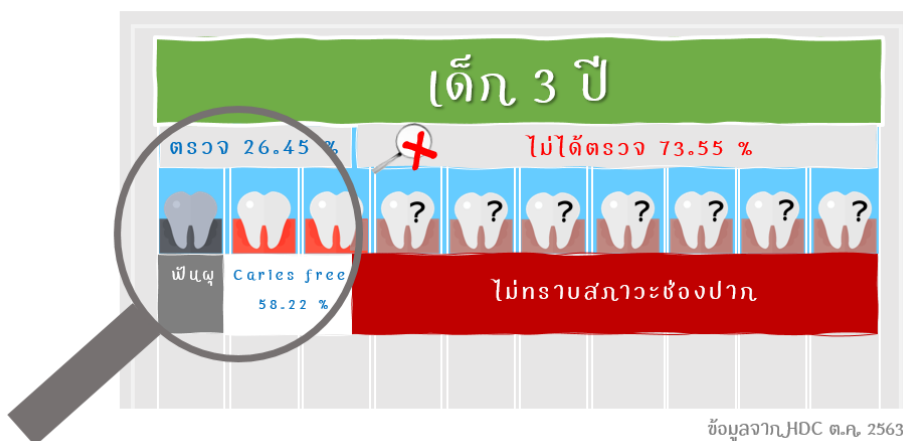

3.1 การจัดบริการทันตกรรมและสถานะสุขภาพช่องปากกลุ่มอายุ 3 ปี การดำเนินการเฝ้าระวังสุขภาพช่องปากใน 2 setting ด้วยกันคือ ในคลินิกเด็กดี และ ในศูนย์พัฒนาเด็กและ ระดับชั้นอนุบาล ซึ่งอยู่ในช่วงอายุ 3-5 ปี ในภาพรวมระดับจังหวัด ในเด็กกลุ่ม 3-5 ปี ได้รับการตรวจสุขภาพ

ช่องปากร้อยละ 51.32 ได้รับการทันตกรรมร้อยละ 62.95 ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์(ร้อยละ 60) แต่ในกลุ่มอายุ 3 ปี ที่เป็นช่วงอายุที่ต้องเฝ้าระวังสถานะสุขภาพช่องปากได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากเพียงร้อยละ 26.45 ส่วนในด้านสถานะสุขภาพช่องปากในเด็ก 3 ปี ซึ่งเป็นตัวชี้วัดสำคัญพบว่า เด็กในเขตรับผิดชอบมีอัตราการเกิดฟันผุในฟันน้ำนมร้อยละ 41.78 เด็กปราศจากฟันผุในฟันน้ำนมร้อยละ 58.22 ซึ่งยังต่ำกว่าเกณฑ์ตัวชี้วัดที่กำหนดคือ 59.22 แต่ไม่สามารถบอกสถานะสุขภาพช่องปากที่แท้จริงได้เนื่องจากความครอบคลุมในการตรวจสุขภาพช่องปากเด็กกลุ่มนี้ต่ำ เพราะเด็กในช่วงอายุนี้อาจขาดช่วงในการเข้าคลินิกเด็กดี และ ส่วนใหญ่ยังไม่ได้

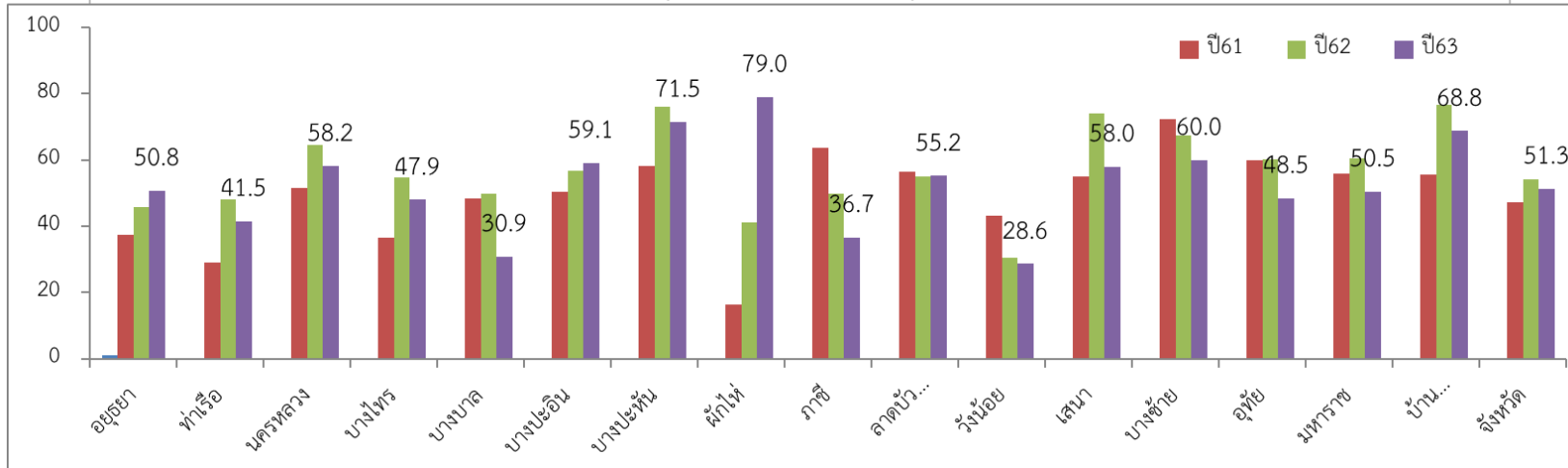
เข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คือเด็กจะหลุดไปจากระบบการดูแล กิจกรรมที่จะแก้ปัญหาเพิ่มการเข้าถึงบริการในเด็กกลุ่มนี้ได้นั้นคงจะต้องเป็นการลงพื้นที่ ซึ่งเป็นความท้าทายของทันตบุคลากรในจังหวัด ส่วนการบูรณะเพื่อลดการลุกลามของฟันน้ำนมผุในกลุ่มอายุ 3-5 ปี ระดับอำเภอได้มีกิจกรรมอุดฟันน้ำนมด้วยวิธี SMART TECHNIQUE เพื่อลดการลุกลาม และ ลดการสูญเสียฟันน้ำนมก่อนวัยอันควร

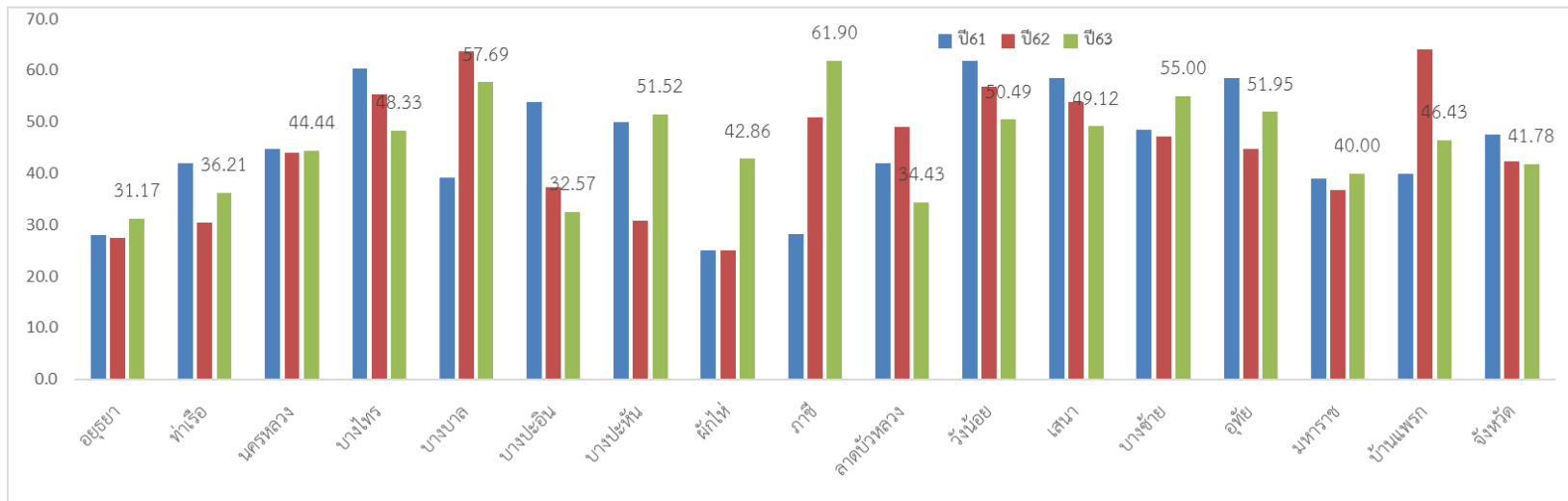
ผลการดำเนินงานและสถานะสุขภาพช่องปากเด็กกลุ่มอายุ 3-5 ปี ปี 63

จังหวัด	service ทั้งหมด (คน) (ตรวจ)	service ทั้งหมด (คน) (บริการ)	เด็ก 3-5 ปี ในเขต (คน)							เด็ก 3 ปี ในเขต (คน)					เป้าหมายปี63		ปี 63
			3-5 ปี ในเขต	ตรวจ ช่องปาก	อัตรา (ร้อยละ)	ท F	อัตรา (ร้อยละ)	บริการ ทันตกรรม	อัตรา (ร้อยละ)	เด็ก 3 ปี ทั้งหมด	ได้รับการ ตรวจ	ร้อยละ	ฟัน น้ำนมผุ	อัตรา (ร้อยละ)	3 ปี caries free	เกณฑ์ เพิ่มขึ้น>1	
อยุธยา	2,382	2,588	2,829	1,437	50.80	1,173	41.46	1,764	62.35	837	231	27.60	72	31.17	68.83	69.83	68.83
ท่าเรือ	521	502	881	366	41.54	267	30.31	403	45.74	277	58	20.94	21	36.21	63.79	64.79	63.79
นครหลวง	733	883	777	452	58.17	426	54.83	494	63.58	229	54	23.58	24	44.44	55.56	56.56	55.56
บางไทร	843	1,281	1,070	513	47.94	638	59.63	711	66.45	319	60	18.81	29	48.33	51.67	52.67	51.67
บางบาล	285	564	596	184	30.87	190	31.88	291	48.83	174	26	14.94	15	57.69	42.31	43.31	42.31
บางปะอิน	2,412	2,955	2,356	1,393	59.13	1,211	51.40	1,699	72.11	688	261	37.94	85	32.57	67.43	68.43	67.43
บางปะหัน	1,117	1,650	856	612	71.50	680	79.44	711	83.06	254	66	25.98	34	51.52	48.48	49.48	48.48
ผักไห่	861	1,243	586	463	79.01	439	74.91	497	84.81	161	70	43.48	30	42.86	57.14	58.14	57.14
ภาชี	405	592	649	238	36.67	301	46.38	326	50.23	212	42	19.81	26	61.90	38.10	39.10	38.10
ลาดบัว	749	989	868	479	55.18	318	36.64	569	65.55	256	61	23.83	21	34.43	65.57	66.57	65.57
วังน้อย	896	1,935	1,698	486	28.62	703	41.40	818	48.17	457	103	22.54	52	50.49	49.51	50.51	49.51
เสนา	1,650	2,046	1,468	852	58.04	777	52.93	924	62.94	452	114	25.22	56	49.12	50.88	51.88	50.88
บางซ้าย	359	428	420	252	60.00	235	55.95	304	72.38	136	40	29.41	22	55.00	45.00	46.00	45.00
อุทัย	1,156	1,404	1,188	576	48.48	555	46.72	703	59.18	356	77	21.63	40	51.95	48.05	49.05	48.05
มหาราช	333	387	501	253	50.50	251	50.10	309	61.68	144	35	24.31	14	40.00	60.00	61.00	60.00
บ้านแพรก	174	185	205	141	68.78	141	68.78	146	71.22	62	28	45.16	13	46.43	53.57	54.57	53.57
จังหวัด	14,876	19,632	16,948	8,697	51.32	8,305	49.00	10,669	62.95	5,014	1,326	26.45	554	41.78	58.22	59.22	58.22

เปรียบเทียบความครอบคลุมเด็ก 3-5 ปี ได้รับตรวจสุขภาพช่องปาก ปี 61-62-63

เปรียบเทียบอัตราการเกิดฟันน้ำนมผุในเด็ก 3 ปี ระหว่างปี 61-62-63

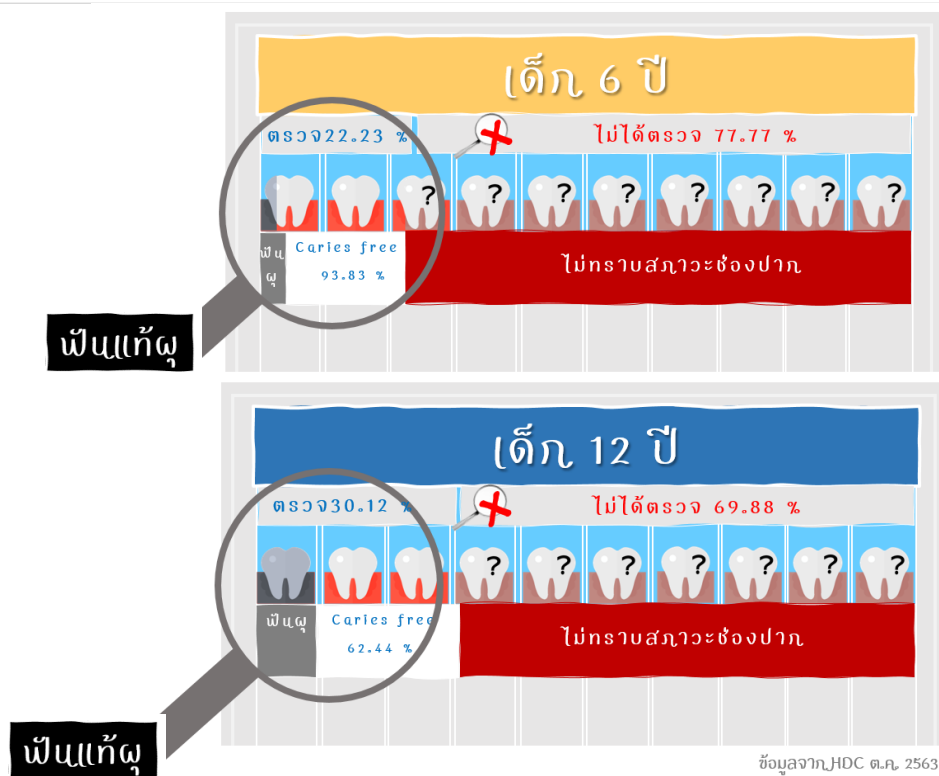
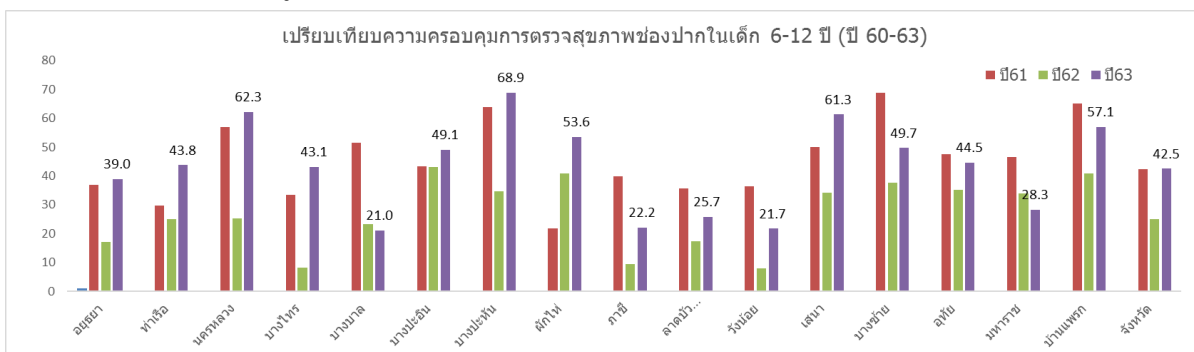

ข้อมูลจากJHDC ต.ศ. 2563

3.2 การจัดการบริการและสถาน
 สุขภาพช่องปากกลุ่มอายุ 6-12 ปี
 ในภาพรวมกลุ่มอายุนี้ มีอัตราการ
 เข้าถึงการตรวจสุขภาพช่องปาก
 ร้อยละ 42.54 ได้รับการทันต
 กรรมร้อยละ 54.31 ซึ่งยังต่ำกว่า
 เกณฑ์ที่กำหนด (ร้อยละ60) ซึ่งมี
 เพียงอำเภอนครหลวง บางไทร

บางปะหัน และ เสนา ที่ผ่านเกณฑ์ ในด้านสถานะสุขภาพช่องปากในกลุ่มอายุที่ต้องเฝ้าระวังคือ อายุ 12 ปี
 ในปี 60-62 มีแนวโน้มฟันแท้ผุลดลง (caries free เพิ่มขึ้น 52.2,62.7,76.7 ตามลำดับ) ส่วนปี 63 มีฟันแท้
 เพิ่มขึ้น(caries free ลดลงเหลือ 71) ซึ่งในกระบวนการพัฒนาคงจะต้องเน้นระบบเฝ้าระวังในเด็ก 6-12 ปี
 เพื่อให้มี caries free เพิ่มขึ้นในระยะยาว ส่วนในระยะสั้นคงต้องเร่งรัดการบูรณะ ฟันผุในเด็กกลุ่มนี้เพื่อลด
 การลุกลาม และ ลดการสูญเสียฟันแท้

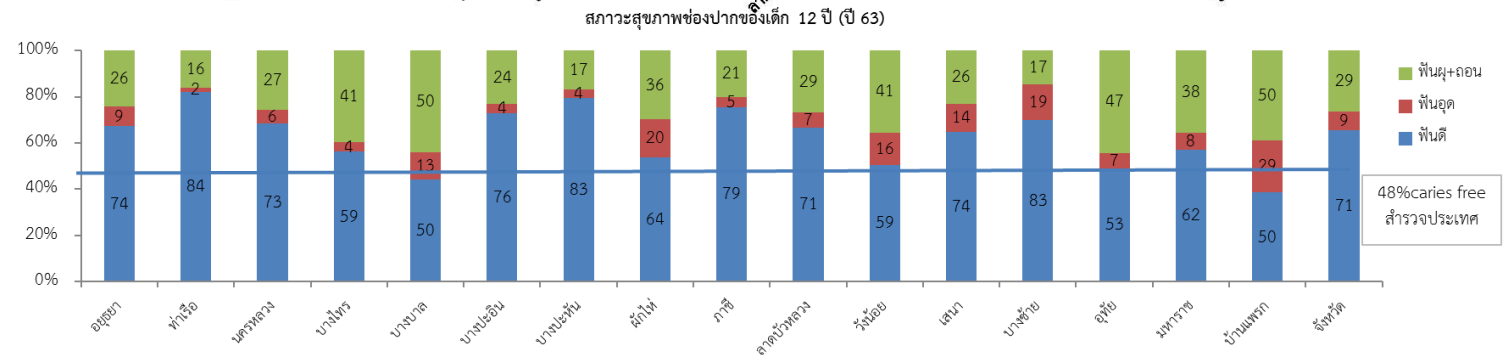
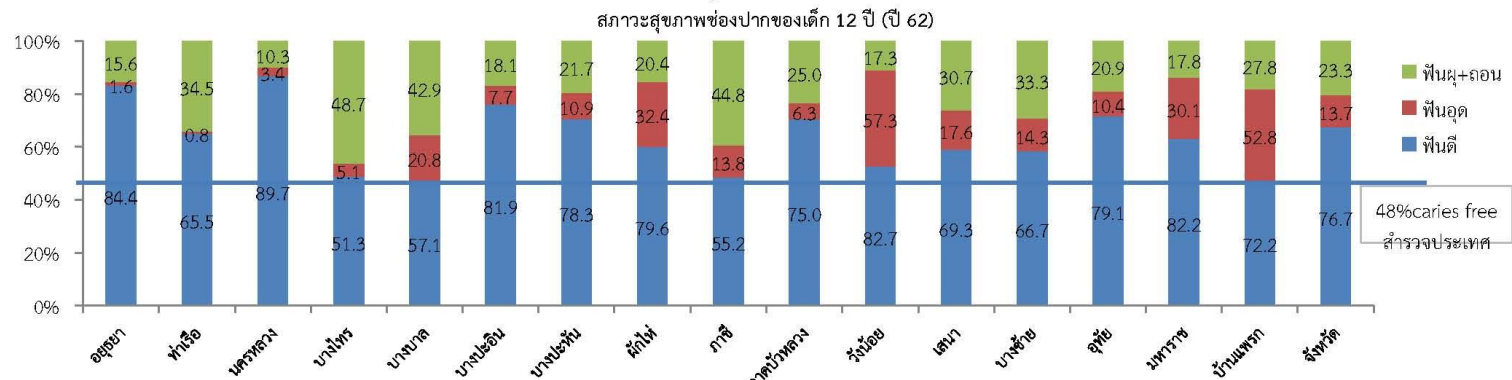
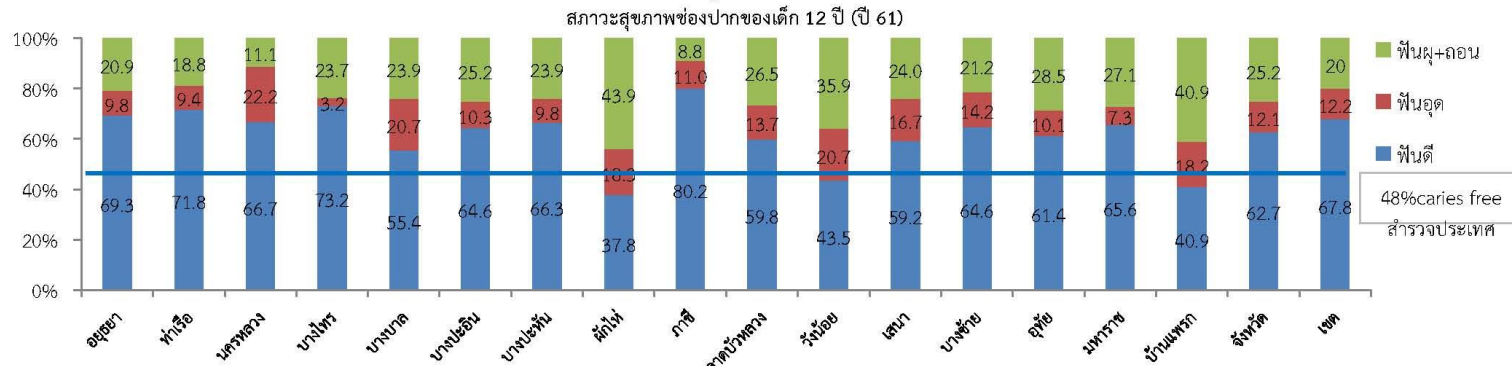
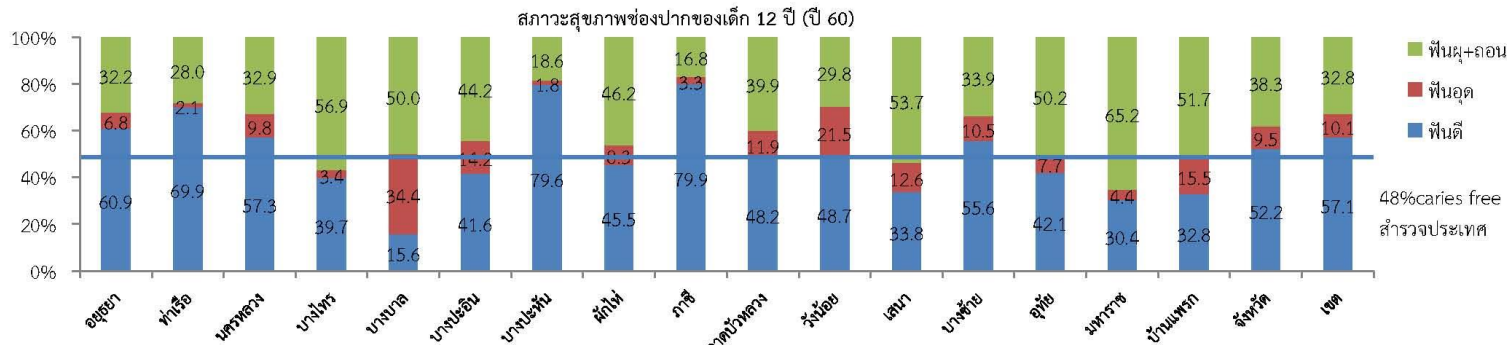
ฟันแท้ผุ

ฟันแท้ผุ

ข้อมูลจากJHDC ต.ศ. 2563

การเข้าถึงบริการทันตกรรมและสภาวะสุขภาพช่องปากในกลุ่มอายุ 6-12 ปี ปี63

จังหวัด	เด็ก 6-12 ปี บริการทั้งหมด					เด็ก 6-12 ปี(ในเขต)					เด็ก 12 ปี												
	ตรวจสุขภาพช่องปาก (คน)	เคลือบหลุมร่องฟัน (คน)	เคลือบหลุมร่องฟัน (ครั้ง)	เคลือบหลุมร่องฟัน (ครั้ง/คน)	บริการทันตกรรม (คน)	เด็กในเขต (คน)	ตรวจสุขภาพช่องปาก (คน)	ความครอบคลุมการตรวจ (ร้อยละ)	ได้รับบริการทันตกรรม (คน)	ความครอบคลุมบริการทันตกรรม (ร้อยละ)	เด็กทั้งหมด (คน)	ตรวจช่องปาก (คน)	ความครอบคลุมการตรวจ (คน)	ฟันแท้ (คน)	ร้อยละ	ฟันดี ไม่มีผุ (คน)	ร้อยละ	ฟันดี (คน)	ร้อยละ	ฟันผุ (คน)	ร้อยละ	ฟันผุ + ถอน (คน)	ร้อยละ
อยุธยา	5,834	915	940	1.03	6,615	8,896	3,465	38.95	4,355	48.95	1,446	424	29.32	152	35.85	312	73.58	272	64.15	40	9.43	112	26.42
ทำเรือ	1,819	600	605	1.01	1,727	2,970	1,300	43.77	1,306	43.97	484	182	37.60	33	18.13	152	83.52	149	81.87	3	1.65	30	16.48
นครหลวง	2,364	187	201	1.07	2,792	2,456	1,529	62.26	1,632	66.45	379	172	45.38	58	33.72	125	72.67	114	66.28	11	6.40	47	27.33
บางไทร	1,900	336	338	1.01	3,314	3,273	1,410	43.08	2,111	64.50	500	145	29.00	66	45.52	85	58.62	79	54.48	6	4.14	60	41.38
บางบาล	331	103	103	1.00	1,590	1,899	399	21.01	1,103	58.08	336	30	8.93	19	63.33	15	50.00	11	36.67	4	13.33	15	50.00
บางปะอิน	5,127	817	848	1.04	5,777	7,203	3,538	49.12	4,235	58.79	1,154	406	35.18	114	28.08	308	75.86	292	71.92	16	3.94	98	24.14
บางปะหัน	2,856	1,102	1,200	1.09	4,336	2,649	1,825	68.89	1,972	74.44	451	206	45.68	44	21.36	170	82.52	162	78.64	8	3.88	36	17.48
ผักไห่	1,837	318	323	1.02	2,469	2,225	1,193	53.62	1,357	60.99	345	152	44.06	84	55.26	98	64.47	68	44.74	30	19.74	54	35.53
ภาชี	644	39	41	1.05	1,411	2,129	472	22.17	848	39.83	318	43	13.52	11	25.58	34	79.07	32	74.42	2	4.65	9	20.93
ลาดบัวหลวง	987	93	93	1.00	1,441	2,898	746	25.74	1,064	36.71	500	73	14.60	26	35.62	52	71.23	47	64.38	5	6.85	21	28.77
วังน้อย	2,319	856	861	1.01	6,358	5,536	1,201	21.69	2,642	47.72	884	136	15.38	78	57.35	80	58.82	58	42.65	22	16.18	56	41.18
เสนา	5,053	935	989	1.06	4,571	4,374	2,682	61.32	2,854	65.25	698	317	45.42	128	40.38	234	73.82	189	59.62	45	14.20	83	26.18
บางซ้าย	1,085	157	181	1.15	1,339	1,334	663	49.70	832	62.37	213	70	32.86	25	35.71	58	82.86	45	64.29	13	18.57	12	17.14
อุทัย	3,026	1,392	1,513	1.09	4,065	3,975	1,770	44.53	2,285	57.48	657	198	30.14	108	54.55	104	52.53	90	45.45	14	7.07	94	47.47
มหาราช	567	292	304	1.04	537	1,607	455	28.31	392	24.39	242	39	16.12	18	46.15	24	61.54	21	53.85	3	7.69	15	38.46
บ้านแพรก	419	158	159	1.01	469	531	303	57.06	316	59.51	81	24	29.63	19	79.17	12	50.00	5	20.83	7	29.17	12	50.00
จังหวัด	36,168	8,300	8,699	1.05	48,811	53,955	22,951	42.54	29,304	54.31	8,688	2,617	30.12	983	37.56	1,863	71.19	1,634	62.44	229	8.75	754	28.81

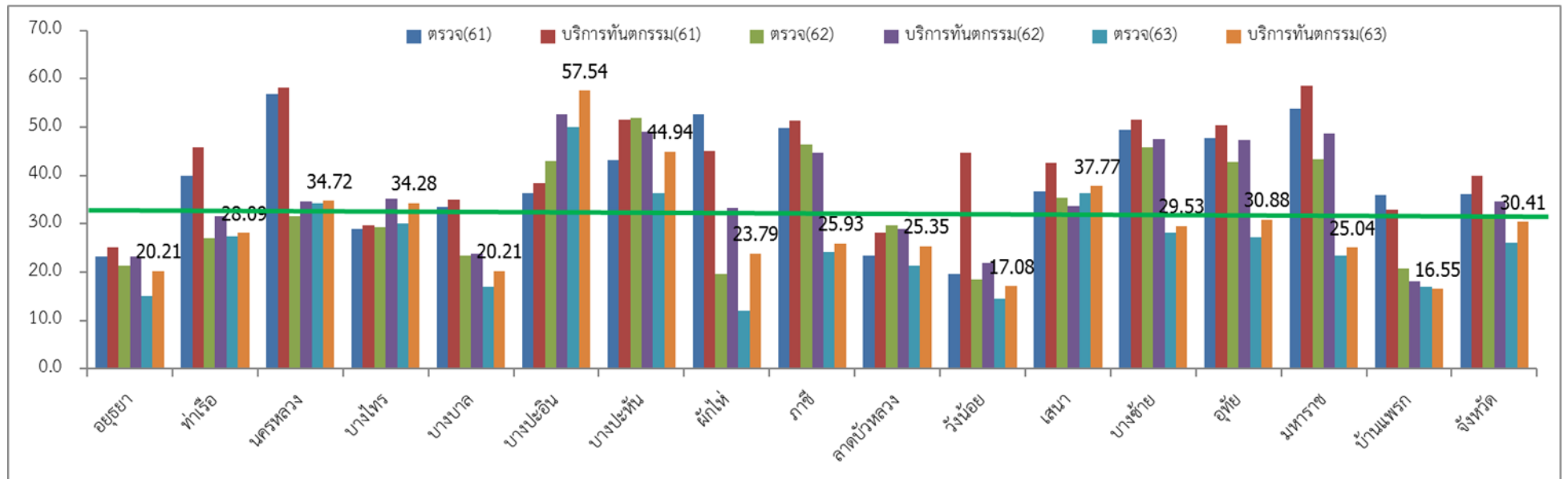

3.3 การจัดการบริการและสถานะสุขภาพช่องปากกลุ่มอายุ 60 ปี ขึ้นไป การเข้าถึงบริการทันตกรรมในกลุ่มอายุ 60 ปี ขึ้นไป ในภาพรวมจังหวัด(ร้อยละ 30.41) ยังคงต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด(ร้อยละ35) เมื่อพิจารณาในระดับพื้นที่พบว่า มีอำเภอที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 3 อำเภอ ได้แก่ บางปะหัน บางปะอิน เสนา ในด้านสถานะสุขภาพช่องปากพบว่า ผู้สูงอายุในจังหวัดพระนครศรีอยุธยายังคงมีฟันใช้งานไม่น้อยกว่า 20 ซี่ และมีฟัน 4 คู่สบ ร้อยละ 41.90 และ 40.63 ซึ่งยังต่ำกว่าเกณฑ์คือร้อยละ 60 ถึงแม้ว่าภาพรวมจังหวัดจะมีผลงานการทำฟันเทียมได้สูงกว่าเป้าหมายที่กระจายลงตามพื้นที่ต่าง ๆ แต่ยังไม่สามารถเพิ่มอัตราการมีฟันใช้งานของผู้สูงอายุได้ ซึ่งยังคงต้องรวมถึงการเร่งรัดการทำกิจกรรมเพื่อลดการสูญเสียฟันในกลุ่มวัยทำงาน

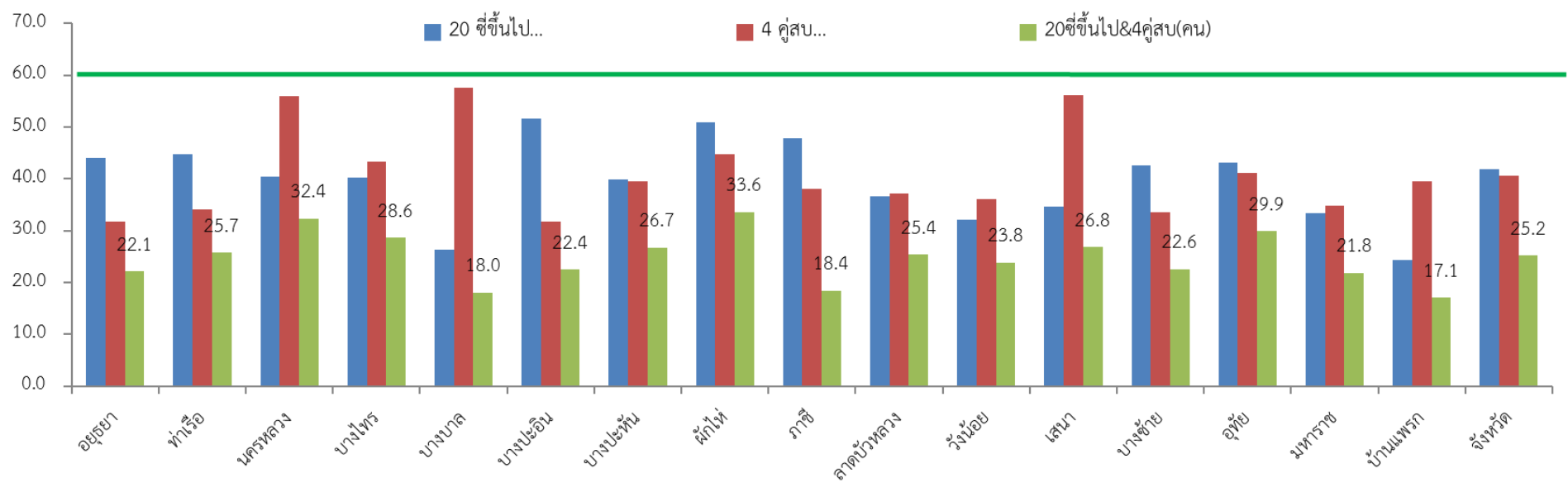
การเข้าถึงบริการทันตกรรมและสถานะสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ ปี 2563

จังหวัด	ผู้สูงอายุทั้งหมด (คน)	ได้รับบริการทันตกรรม	ร้อยละ	ผู้สูงอายุที่ได้รับบริการตรวจช่องปาก (คน)	ร้อยละ	ผู้สูงอายุที่ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก โดยทันตฯ(คน)	20 ซี่ขึ้นไป (คน)	ร้อยละ	4 คู่สบ (คน)	ร้อยละ	20ซี่ขึ้นไปไป&4คู่สบ (คน)	ร้อยละ	เป้าหมายฟันเทียม (คน)	ผลงาน (คน)	ร้อยละ
อยุธยา	27,441	5,547	20.21	4,119	15.01	2,428	1,070	44.07	769	31.67	536	22.08	100	95	95.0
ท่าเรือ	8,208	2,306	28.09	2,248	27.39	2,025	906	44.74	689	34.02	520	25.68	40	29	72.5
นครหลวง	6,264	2,175	34.72	2,146	34.26	2,015	815	40.45	1,129	56.03	652	32.36	29	38	131.0
บางไทร	7,858	2,694	34.28	2,362	30.06	2,239	901	40.24	970	43.32	640	28.58	36	37	102.8
บางบาล	6,368	1,287	20.21	1,083	17.01	959	252	26.28	552	57.56	173	18.04	28	28	100.0
บางปะอิน	14,001	8,056	57.54	6,994	49.95	5,638	2,910	51.61	1,791	31.77	1,265	22.44	82	75	91.5
บางปะหัน	7,298	3,280	44.94	2,654	36.37	2,360	939	39.79	932	39.49	631	26.74	33	20	60.6
ผักไห่	7,348	1,748	23.79	886	12.06	687	349	50.80	307	44.69	231	33.62	34	16	47.1
ภาชี	5,161	1,338	25.93	1,243	24.08	1,209	578	47.81	459	37.97	222	18.36	23	57	247.8
ลาดบัวหลวง	5,356	1,358	25.35	1,143	21.34	1,029	376	36.54	383	37.22	261	25.36	30	20	66.7
วังน้อย	8,685	1,483	17.08	1,258	14.48	1,180	379	32.12	425	36.02	281	23.81	48	50	104.2
เสนา	11,062	4,178	37.77	4,019	36.33	3,449	1,193	34.59	1,936	56.13	925	26.82	50	50	100.0
บางซ้าย	3,271	966	29.53	923	28.22	705	300	42.55	237	33.62	159	22.55	14	30	214.3
อุทัย	7,368	2,275	30.88	2,000	27.14	1,802	777	43.12	740	41.07	538	29.86	35	45	128.6
มหาราช	4,234	1,060	25.04	988	23.33	893	298	33.37	311	34.83	195	21.84	18	54	300.0
บ้านแพรก	1,770	293	16.55	299	16.89	293	71	24.23	116	39.59	50	17.06	8	19	237.5
จังหวัด	131,693	40,044	30.41	34,365	26.09	28,911	12,114	41.90	11,746	40.63	7,279	25.18	608	663	109.0

การเข้าถึงบริการตรวจและบริการทันตกรรมผู้สูงอายุ ปี 61-63 (เกณฑ์ 35)

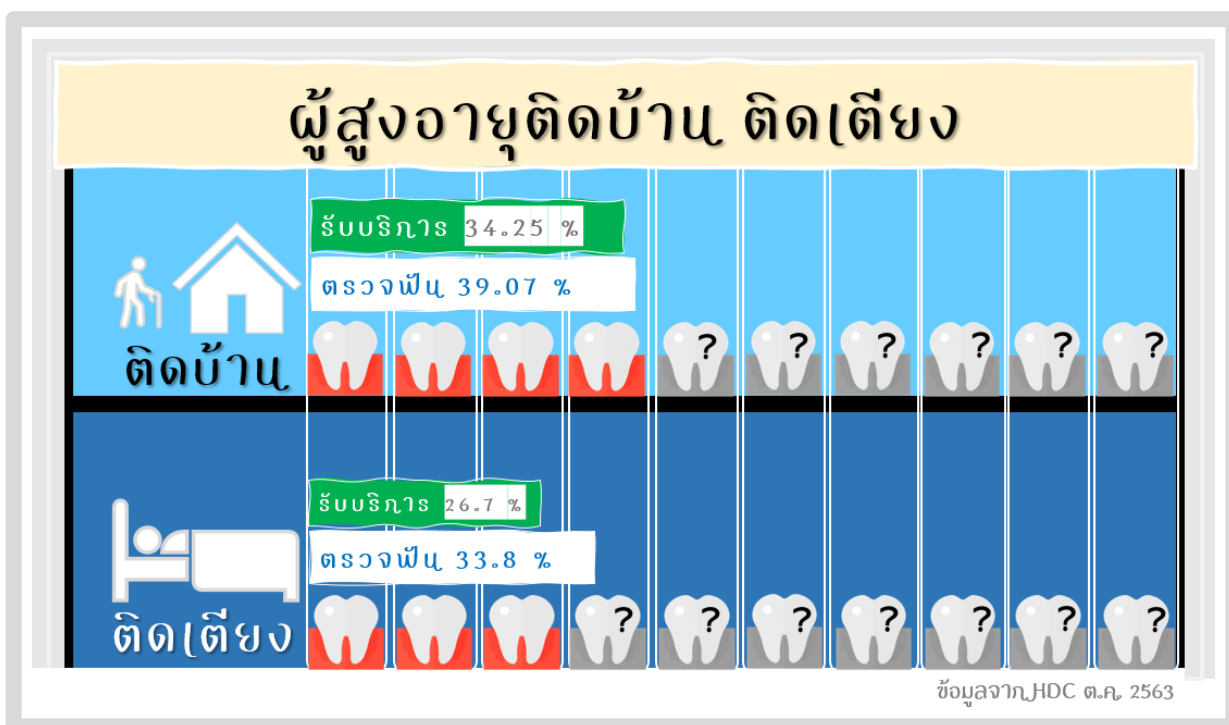
สถานะช่องปากผู้สูงอายุ ปี 63 (เกณฑ์ มีฟัน 20 ซี่และ4คู่สบขึ้นไปร้อยละ60)

สรุปผลฟันเทียมพระราชทาน ปี 2563
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

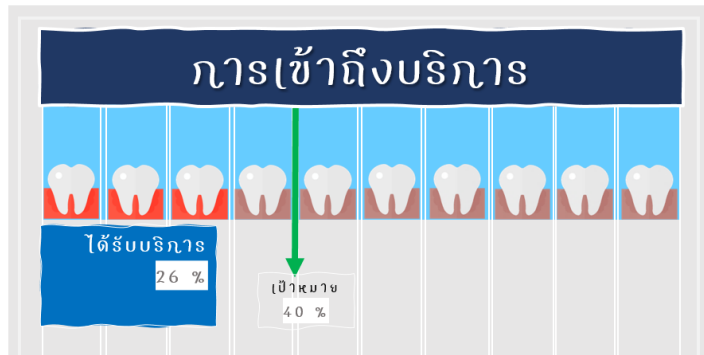
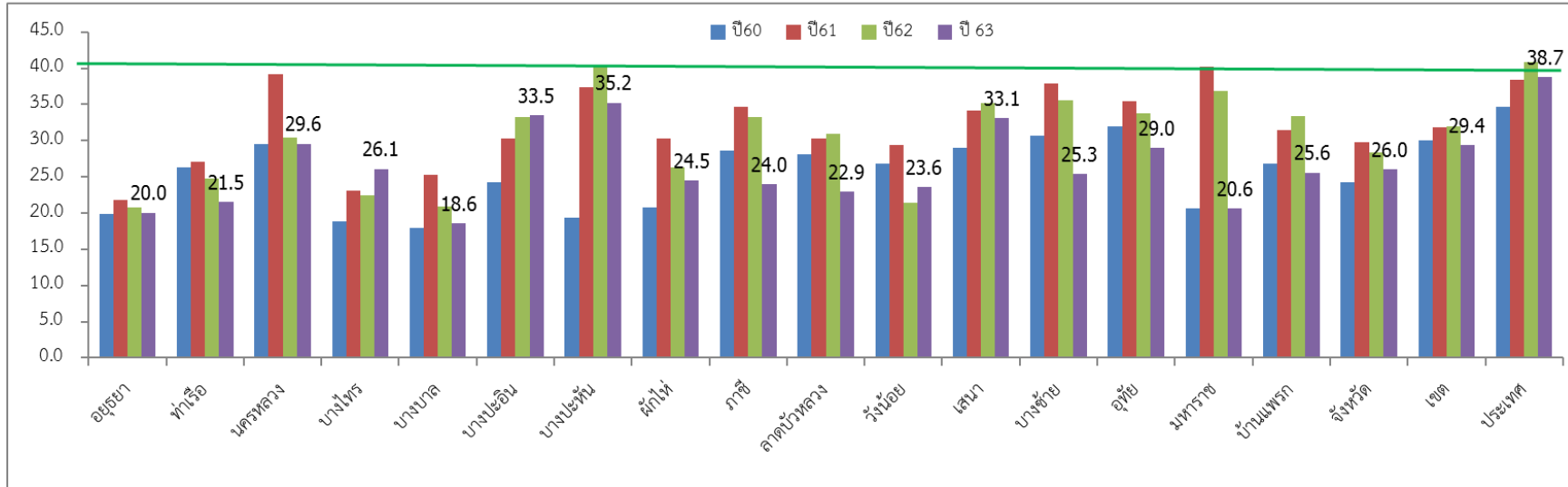
ลำดับ	พื้นที่	เป้าหมาย ปี 63 (คน)	ยกยอดมาจากปี 62 (คน)	สรุปเป้า ปี 63 (คน)	ผลงาน (คน)	คิดเป็น%	
1	อำเภอพระนครศรีอยุธยา	100		100	95	95.00	ไม่ถึงเป้า
2	อำเภอกำแพง	39	1	40	29	72.50	ไม่ถึงเป้า
3	อำเภอนครหลวง	29		29	38	131.03	
4	อำเภอบางไทร	36		36	37	102.78	
5	อำเภอบางบาล	28		28	28	100.00	
6	อำเภอบางปะอิน	69	13	82	75	91.46	ไม่ถึงเป้า
7	อำเภอบางปะหัน	33		33	20	60.61	ไม่ถึงเป้า
8	อำเภอผักไห่	34		34	16	47.06	ไม่ถึงเป้า
9	อำเภอภาชี	23		23	57	247.83	
10	อำเภอลาดบัวหลวง	26	4	30	20	66.67	ไม่ถึงเป้า
11	อำเภอรังษี	48		48	50	104.17	
12	อำเภอเสนา	50		50	50	100.00	
13	อำเภอบางซ้าย	14		14	30	214.29	
14	อำเภออุทัย	35		35	45	128.57	
15	อำเภอมหาราช	18		18	54	300.00	
16	อำเภอบ้านแพรก	8		8	19	237.50	
	รวม	590	18	608	663	109.05	

3.4 การจัดการบริการและสถานะสุขภาพช่องปากกลุ่มผู้ป่วยเบาหวาน การเข้าถึงบริการสุขภาพช่องปากในผู้ป่วยเบาหวานในภาพรวมจังหวัดร้อยละ 34.76 มีอัตราการเข้าถึงการตรวจสุขภาพช่องปากร้อยละ 27.23 อัตราการเข้าถึงการตรวจตาร้อยละ 20.16 และอัตราการเข้าถึงการตรวจเท้าร้อยละ 21.53

การเข้าถึงบริการของประชาชนทุกสิทธิ ปี 60-63 (เกณฑ์ร้อยละ40)

ข้อมูลจาก HDC ต.ค. 2563

การเข้าถึงบริการ รพ.ระดับ A M1 M2 F1

การเข้าถึงบริการ รพ.ระดับ F3

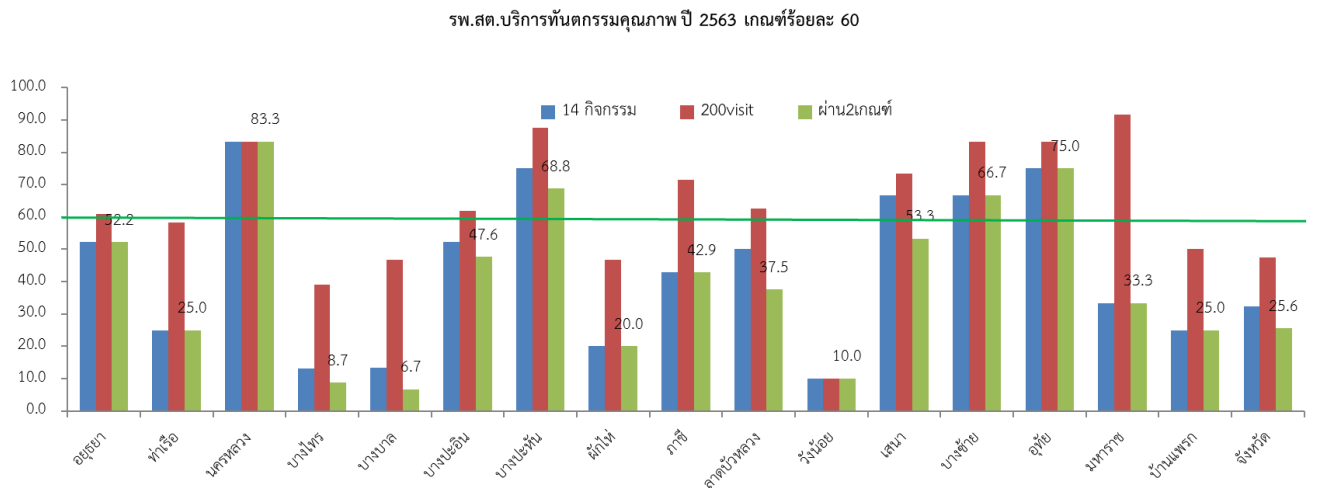

การเข้าถึงบริการ รพ.ระดับ F2

4.2 การเข้าถึงบริการในหน่วยบริการปฐมภูมิมีการจัดบริการคุณภาพ ต้องผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ได้แก่ มีการจัดบริการ 14 กิจกรรม โดยผ่านเกณฑ์จำนวน 68 แห่ง คิดเป็น ร้อยละ 32.2

การเข้าถึงบริการทันตกรรมหน่วยบริการปฐมภูมิคุณภาพ ปี 63							
จังหวัด	จำนวน รพ.สต./ศสม. ในสังกัด สป. ทั้งหมด	จำนวนรพ.สต./ศสม. ผ่านเกณฑ์จัดบริการสุขภาพช่องปาก					
		6 กลุ่มเป้าหมาย 14 กิจกรรม	ร้อยละ	200 คนต่อ1000 ประชากร	ร้อยละ	ผ่านทั้งสองเกณฑ์	ร้อยละ
อยุธยา	23	12	52.2	12	60.9	11	52.2
ท่าเรือ	12	0	25.0	4	58.3	0	25.0
นครหลวง	12	4	83.3	7	83.3	2	83.3
บางไทร	23	5	13.0	13	39.1	4	8.7
บางบาล	15	1	13.3	3	46.7	1	6.7
บางปะอิน	21	8	52.4	19	61.9	8	47.6
บางปะหัน	16	14	75.0	11	87.5	10	68.8
ผักไห่	15	2	20.0	4	46.7	1	20.0
ภาชี	7	1	42.9	4	71.4	1	42.9
ลาดบัวหลวง	8	3	50.0	2	62.5	1	37.5
วังน้อย	10	0	10.0	0	10.0	0	10.0
เสนา	15	8	66.7	9	73.3	7	53.3
บางซ้าย	6	3	66.7	3	83.3	3	66.7
อุทัย	12	4	75.0	6	83.3	3	75.0
มหาราช	12	2	33.3	1	91.7	1	33.3
บ้านแพรก	4	1	25.0	2	50.0	1	25.0
จังหวัด	211	68	32.2	100	47.4	54	25.6

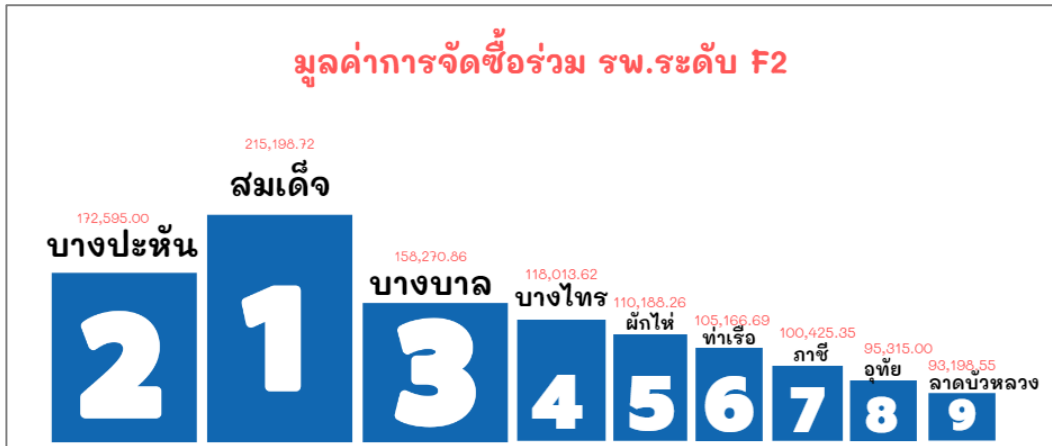
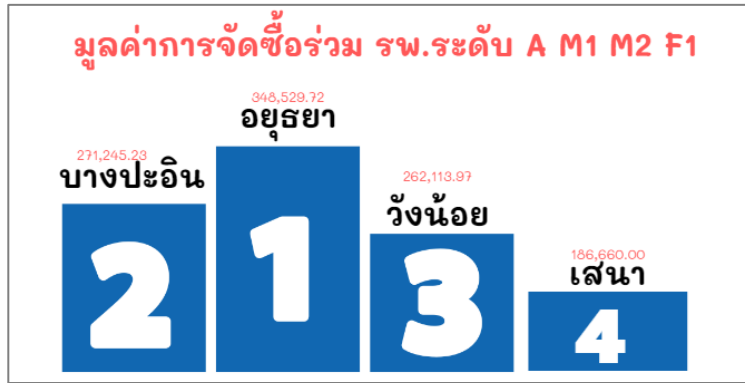

4.3 การจัดหาวัสดุทันตกรรมร่วมกัน

การจัดหาวัสดุทันตกรรมโดยวิธีตกลงาร่วมกันของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปี 2563 มีมติให้จัดหาวัสดุทันตกรรมร่วมระดับเขต เนื่องจากวัสดุที่จะจัดหาระดับจังหวัดมีซ้ำกับระดับเขตทั้งหมดเพื่อความสะดวกในการต่อรองราคาและได้วัสดุที่มีคุณภาพราคาถูก ซึ่งการจัดหาระดับเขต โดยคณะกรรมการจัดหาทันตกรรมร่วมระดับเขต ประกอบด้วยตัวแทนจาก 8 จังหวัด ได้จัดประชุมและพิจารณาเลือกวัสดุ มีทั้งหมด 22 รายการ

ตาราง รายงานผลการจัดหาวัสดุทันตกรรมร่วมระดับเขต

ลำดับที่	ชื่อโรงพยาบาล	มูลค่าการจัดซื้อวัสดุทันตกรรมทั้งหมด	มูลค่าซื้อรวม	ร้อยละของการจัดซื้อรวม
1	อยุธยา	1,310,436.60	348,529.72	26.60
2	ท่าเรือ	222,382.40	105,166.69	47.29
3	สมเด็จพระ	355,973.09	215,198.72	60.45
4	บางไทร	403,522.45	118,013.62	29.25
5	บางบาล	396,731.49	158,270.86	39.89
6	บางปะอิน	719,243.55	271,245.23	37.71
7	บางปะหัน	376,879.92	172,595.00	45.80
8	ผักไห่	220,161.85	110,188.26	50.05
9	ภาชี	161,639.50	100,425.35	62.13
10	ลาดบัวหลวง	356,450.47	93,198.55	26.15
11	วังน้อย	1,381,102.36	262,113.97	18.98
12	เสนา	541,858.30	186,660.00	34.45
13	บางซ้าย	121,248.92	46,099.30	38.00
14	อุทัย	379,371.43	95,315.00	25.12
15	มหาราช	227,555.07	58,175.00	25.37
16	บ้านแพรก	94,863.38	59,187.58	62.39
	รวม	7,269,420.78	2,400,382.85	33.02

เขตสุขภาพที่ 4								
ที่	จังหวัด	มูลค่าจัดซื้อวัสดุทันตกรรม ทั้งหมด(บาท)	มูลค่าการจัดซื้อพร้อม					
			รายการจัดซื้อพร้อมหลัก (บาท)	ร้อยละ	รายการจัดซื้อพร้อมรอง (บาท)	ร้อยละ	มูลค่ารวม (บาท)	ร้อยละ
1	นนทบุรี	8,954,253.02	2,215,813.95	24.75	412,355.36	4.61	2,628,169.31	29.35
2	ปทุมธานี	5,527,791.47	1,814,180.65	32.82	234,638.24	4.24	2,048,818.89	37.06
3	พระนครศรีอยุธยา	7,269,420.78	2,409,051.75	33.14	158,872.34	2.19	2,567,924.09	35.33
4	อ่างทอง	3,207,989.52	797,821.94	24.87	134,080.28	4.18	931,902.22	29.05
5	ลพบุรี	6,508,582.38	3,044,203.68	46.77	76,627.62	1.18	3,120,831.30	47.95
6	สิงห์บุรี	3,433,325.96	868,076.68	25.28	106,764.08	3.11	974,840.76	28.39
7	สระบุรี	6,951,714.60	3,274,927.12	47.11	267,241.76	3.84	3,542,168.88	50.95
8	นครนายก	1,154,589.70	357,462.65	30.96	6,702.90	0.58	364,165.55	31.54
รวม เขต 4		43,007,667.43	14,424,075.77	33.54	1,390,579.68	3.23	15,814,655.45	36.77

4.4 โครงการคลินิกทันตกรรมคุณภาพ

การพัฒนาคลินิกทันตกรรมคุณภาพของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2558 โดยเริ่มจากให้โรงพยาบาลที่มีความพร้อมสมัครเข้าร่วมโครงการ ประเมินโดยคณะกรรมการระดับจังหวัดแล้ว ส่งผลการประเมินไปยังทันตแพทยสภาเพื่อรับรองผล ส่วนในปี 2559 มีการดำเนินการต่อในส่วนของโรงพยาบาลที่ไม่ผ่านการประเมินและ รพ.สต.นำร่องอำเภอละ 1 แห่ง ยกเว้นอำเภอบ้านแพรกที่ไม่มีทันตภิบาลปฏิบัติงานใน รพ.สต. และในปี 2560 ดำเนินการประเมิน รพ.สต.ทุกแห่งที่มีทันตภิบาลปฏิบัติงาน ปี2561 ได้มีการจัดประชุมให้ความรู้และความเข้าใจในมาตรฐานการประเมิน จำนวน 3 ครั้ง และมีการตรวจประเมิน รพ.สต. ทั้งหมด 27 แห่ง และโรงพยาบาล จำนวน 16 แห่ง ผลการประเมินมีอายุการรับรองได้ 3 ปี ปี 2562 จึงไม่มีการประเมินคลินิกคุณภาพ แต่มีการอบรมเพิ่มให้ความรู้แก่ทันตบุคลากรในส่วนที่ยังไม่เข้าใจในเกณฑ์การประเมิน

การดำเนินการโครงการ ในปี 2563 จะดำเนินการตรวจประเมิน รพ.สต.ที่ผ่านการประเมิน ปี 2560 จำนวน 38 แห่ง แต่แผนไม่ผ่านการอนุมัติจึงยังไม่ได้ดำเนินการต่อในปี 2563

Fee schedule

2563

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเพิ่มการเข้าถึงบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากในหญิงตั้งครรภ์
2. เพื่อเพิ่มการเข้าถึงบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากทั้งในเด็กเล็กและเด็กโต
3. เพื่อลดความชุกของการเกิดโรคฟันผุในเด็กวัยเรียน

1. หญิงตั้งครรภ์ → ตรวจ+ทำความสะอาดฟัน
2. เด็กอายุ 4-12 ปี → เคลือบฟลูออไรด์
3. เด็กอายุ 6-12 ปี → เคลือบหลุมร่องฟัน

ภาพรวมมีแนวโน้มดีขึ้น แต่การเข้าถึงบริการของแต่ละกลุ่มวัยยังต่ำ โดยเฉพาะเด็กวัยเรียนซึ่งต้องได้รับการดูแลช่องปากอย่างเข้มงวด พบว่าได้รับการตรวจฟันไม่ถึงร้อยละ 50 และโรคฟันผุยังเป็นปัญหาสุขภาพที่สำคัญของกลุ่มวัยเด็ก ด้วย

สถานการณ์ดังกล่าว เพื่อให้การเข้าถึงบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคช่องปากเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริการทันตกรรมป้องกันในกลุ่มเป้าหมายสำคัญ

ได้แก่ กลุ่มเด็กเล็กและเด็กโตที่มีสุขภาพฟันที่แข็งแรง เป็นรากฐานที่สำคัญระยะยาวต่อการมีสุขภาพช่องปากที่ดี รวมถึงกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ที่มุ่งเสริมสร้างการตั้งครรภ์คุณภาพ กระทรวงสาธารณสุขและสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จึงกำหนดให้มีการจ่ายตามรายการบริการ (fee schedule) สำหรับบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคช่องปาก ในปีงบประมาณ 2563

เนื่องจากปี 2563 เป็นปีแรกที่กำหนดให้มีการจ่ายตามรายการบริการ (fee schedule) ทางกลุ่มงานทันตสาธารณสุขจึงได้จัดการประชุมทางไกล ผ่านระบบ Zoom เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2562 เพื่อชี้แจงแนวทางการลงข้อมูล และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ ทั้งทางหน้าเว็บไซต์กลุ่มงานทันตสาธารณสุข และหน้าเพจทันตสาธารณสุข สสจ.อยุธยา แต่ยังคงพบว่ายังมีความไม่เข้าใจในระบบเบิกจ่ายที่ต้องศึกษาร่วมกันต่อไป

<p>1. หญิงตั้งครรภ์ → ตรวจ+ทำความสะอาดฟัน ทองคำ500฿</p> <ul style="list-style-type: none">☑ ขึ้นทะเบียนANCเรียบร้อย ข้อมูลครบ☑ ทุกสิทธิการรักษา	<p>2. เด็กอายุ 4-12 ปี → เคลือบฟลูออไรด์</p> <ul style="list-style-type: none">☑ ปีละ100฿ รพ. E-claim รพ.สต 43แฟ้ม☑ รหัสเคลือบฟลูออไรด์ 2377020 เคลือบ F 2377021 เคลือบ F+ขัดฟัน	<p>3. เด็กอายุ 6-12 ปี → เคลือบหลุมร่องฟัน</p> <ul style="list-style-type: none">☑ ปีละ250฿ รพ. E-claim รพ.สต 43แฟ้ม☑ เฉพาะซี่ 6,7 เบิกได้สูงสุดปีละ 4 ซี่ (1000 บาท)☑ ปรับรหัส ICD 10TM เคลือบหลุมร่องฟัน แนะนำให้เปลี่ยนทั้งในรพ.และ รพ.สต.
--	---	---

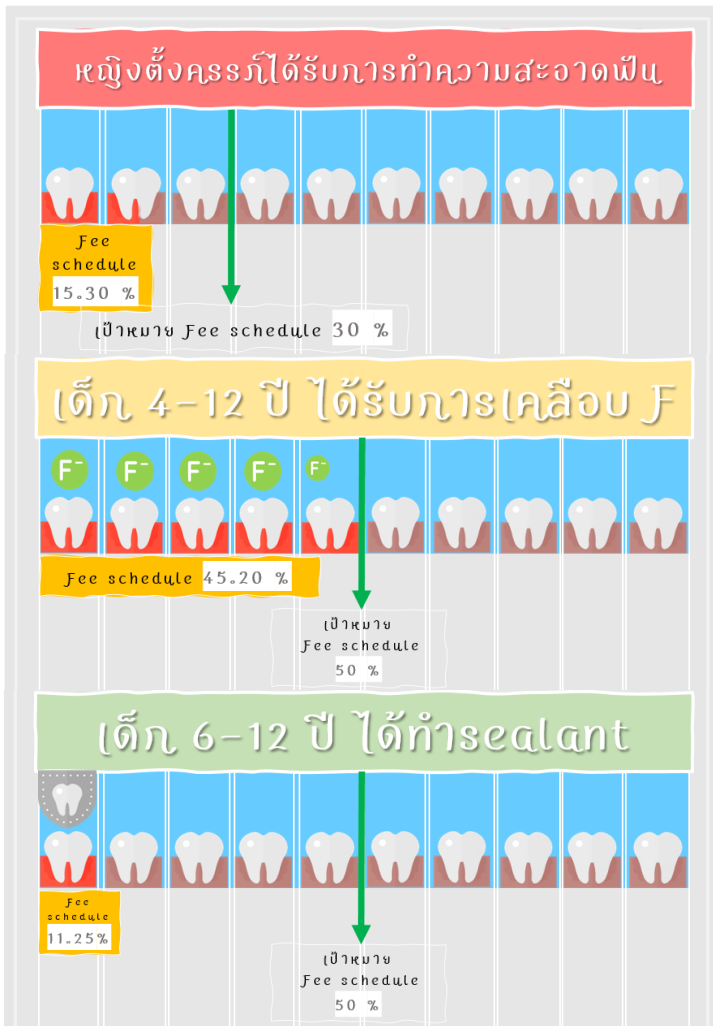
ผลการดำเนินงาน Fee schedule

ผลการดำเนินงานการดูแลสุขภาพช่องปากหญิงมีครรภ์ ปี 2563(HDC)

ลำดับที่	อำเภอ	fee schedule ตรวจ+ขัดทำ			service ทั้งหมด					ความครอบคลุมการให้บริการหญิงตั้งครรภ์ในเขตรับผิดชอบ				
		เป้า 30 %	ผลงาน	ร้อยละ	หญิงฝากครรภ์ (คน)	ตรวจสุขภาพช่องปาก(คน)	ร้อยละ	ได้รับการทันตกรรม(คน)	ร้อยละ	หญิงตั้งครรภ์ (คน)	ตรวจสุขภาพช่องปาก(คน)	ร้อยละ	ได้รับการทันตกรรม(คน)	ร้อยละ
1	อยุธยา	513	31	6.0	2,433	3,446	204.1	463	19.0	513	319	62.2	257	50.1
2	ท่าเรือ	100	69	69.0	313	142	58.5	121	38.7	100	65	65.0	55	55.0
3	นครหลวง	123	17	13.8	355	97	41.1	125	35.2	123	74	60.2	66	53.7
4	บางไทร	169	7	4.1	313	31	50.2	55	17.6	169	76	45.0	59	34.9
5	บางบาล	105	3	2.9	177	50	45.4	61	34.5	105	33	31.4	30	28.6
6	บางปะอิน	318	30	9.4	1,325	1,005	59.6	941	71.0	318	238	74.8	205	64.5
7	บางปะหัน	136	33	24.3	386	200	37.4	360	93.3	136	99	72.8	80	58.8
8	ผักไห่	66	10	15.2	168	61	36.8	113	67.3	66	29	43.9	28	42.4
9	ภาชี	116	25	21.6	355	206	72.1	67	18.9	116	87	75.0	33	28.4
10	ลาดบัวหลวง	143	11	7.7	374	166	58.8	190	50.8	143	86	60.1	64	44.8
11	วังน้อย	209	63	30.1	889	478	47.5	555	62.4	209	119	56.9	110	52.6
12	เสนา	308	15	4.9	885	307	60.9	232	26.2	308	144	46.8	92	29.9
13	บางซ้าย	77	1	1.3	108	31	37.9	40	37.0	77	41	53.2	36	46.8
14	อุทัย	218	85	39.0	760	269	49.8	197	25.9	218	100	45.9	79	36.2
15	มหาราช	17	0	0.0	61	35	67.1	55	90.2	17	15	88.2	13	76.5
16	บ้านแพรก	15	2	13.3	44	25	46.7	31	70.5	15	12	80.0	8	53.3
	รวม	2633	402	15.3	8946	6549	83.9	3606	40.3	2633	1537	58.4	1215	46.1

ผลการดำเนินการการเข้าถึงบริการและสถานะสุขภาพช่องปากในกลุ่มอายุ 4-12 ปี ปี 63

จังหวัด	บริการทั้งหมด เด็ก 6-12 ปี			6-12ปี sealant						4-12ปี ทา F		
	ตรวจ (คน)	sealant (คน)	บริการทันตกรรม (คน)	คน	ครั้ง	ซี่	เฉลี่ยซี่/คน	เป้า 50%	ร้อยละ	ทาF	เป้า 50%	ร้อยละ
อยุธยา	5,834	915	6,615	756	772	1,850	2.45	11986	6.31	3,134	15231	20.6
ท่าเรือ	1,819	600	1,727	596	599	1,514	2.54	3532	16.87	1,344	4430	30.3
นครหลวง	2,364	187	2,792	122	131	419	3.43	2791	4.37	2,509	3545	70.8
บางไทร	1,900	336	3,314	284	285	882	3.11	3663	7.75	3,219	4600	70.0
บางบาล	331	103	1,590	103	103	371	3.60	2405	4.28	1,490	2999	49.7
บางปะอิน	5,127	817	5,777	778	795	2,500	3.21	9250	8.41	4,169	11885	35.1
บางปะหัน	2,856	1,102	4,336	991	1,069	2,590	2.61	3115	31.81	3,491	3922	89.0
ผักไห่	1,837	318	2,469	298	303	915	3.07	2718	10.96	2,307	3402	67.8
ภาชี	644	39	1,411	31	32	92	2.97	2485	1.25	1,238	3106	39.9
ลาดบัวหลวง	987	93	1,441	53	53	139	2.62	3617	1.47	1,045	4598	22.7
วังน้อย	2,319	856	6,358	753	756	2,117	2.81	6773	11.12	5,716	8620	66.3
เสนา	5,053	935	4,571	835	874	2,581	3.09	5248	15.91	2,564	6632	38.7
บางซ้าย	1,085	157	1,339	145	162	522	3.60	1536	9.44	1,103	1947	56.7
อุทัย	3,026	1,392	4,065	1,376	1,489	4,337	3.15	4266	32.26	3,553	5441	65.3
มหาราช	567	292	537	152	156	434	2.86	1680	9.05	250	2134	11.7
บ้านแพรก	419	158	469	113	114	252	2.23	616	18.34	470	769	61.1
จังหวัด	36,168	8,300	22.95	7,386	7,693	21,515	2.91	65681	11.25	37,602	83261	45.2

ข้อมูลจาก JHDC ต.ค. 2563

จากผลการดำเนินงานปี 2563 พบว่าในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ ได้รับการทำความสะอาดฟันร้อยละ 15.30 ซึ่งต่ำกว่า เป้าหมายที่กำหนดไว้คือร้อยละ 50

ในกลุ่มเด็ก 4 -12 ปีได้รับการเคลือบฟลูออไรด์ร้อยละ 45.20 ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้คือร้อยละ 50

ในกลุ่มเด็ก 6-12 ปีได้รับการเคลือบหลุมร่องฟัน (sealant) ร้อยละ 11.25 ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือร้อยละ 50

อุปสรรคและข้อจำกัดสำคัญในปีนี้เป็นคือการแพร่ระบาดของโคโรนาไวรัส(COVID 19)ในช่วงต้นปี ซึ่งทำให้การ ให้บริการทันตกรรมในสถานพยาบาลและในโรงเรียนหยุดชะงักไป รวมถึงมาตรการ New Normal ทางทันตกรรมที่ยังเป็น ข้อจำกัดในการให้บริการทันตกรรมในหลายๆสถานพยาบาล เช่น เรื่องการจัดการระบบหมุนเวียนอากาศในห้องทันตกรรม เนื่องจากงานทันตกรรมส่วนใหญ่มีความฟุ้งกระจาย การจัดการระบบหมุนเวียนอากาศที่ไม่เหมาะสมจะส่งผลเสียต่อทั้ง ผู้รับบริการและบุคลากรผู้ให้การรักษา ซึ่งผลกระทบนี้ยังคงส่งผลกระทบต่อไปเนื่องจากการปรับปรุงระบบหมุนเวียน อากาศไม่สามารถปรับปรุงให้แล้วเสร็จในบางพื้นที่เนื่องจากขาดงบประมาณในการปรับปรุง

5. ผลงานการปรับปรุงเว็บไซต์กลุ่มงานทันตสาธารณสุข

เว็บไซต์กลุ่มงานเป็นช่องทางหลักให้เจ้าหน้าที่และประชาชนเข้ามาค้นหาข้อมูลในเชิงทันตสาธารณสุข และดาวโหลดเอกสารต่างๆที่จำเป็นในการทำงาน ปัจจุบันมีการใช้โทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน เป็นอุปกรณ์ในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต เพื่อค้นหาข้อมูลในเว็บไซต์มากขึ้น เนื่องจากใช้งานได้สะดวกพกติดตัวไปได้ทุกที่ แต่อุปสรรคหนึ่งในการใช้เว็บไซต์กลุ่มงานรูปแบบเดิม คือ ตัวอักษรที่มีขนาดเล็กเมื่อเปิดผ่านสมาร์ทโฟน เนื่องจากรูปแบบเว็บไซต์ออกแบบมาเพื่อแสดงผลสำหรับการเปิดใช้ในคอมพิวเตอร์พีซีเป็นหลัก การค้นหาลิงค์เมนูย่อยทำได้ยากเนื่องจากปุ่มเล็กมาก

ทางกลุ่มงานทันตสาธารณสุขจึงเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาปรับปรุงเว็บไซต์ที่มีอยู่เดิมให้ใช้งานได้ดีขึ้นในสมาร์ทโฟน และยังใช้งานได้ปกติผ่านหน้าจอพีซี จึงเกิดแนวคิดในการใช้รูปภาพมาเป็นสื่อในการเชื่อมโยงปุ่มกดไปสู่เมนูย่อยต่างๆ และการออกแบบแผนภาพประชาสัมพันธ์ ให้มีตัวใหญ่สังเกตเห็นได้ง่ายขึ้น

วัตถุประสงค์

- ปรับปรุงเว็บไซต์ให้อ่านง่ายในสมาร์ทโฟน
- ปรับปรุงหมวดหมู่ข้อมูลเพื่อค้นหาและจัดเก็บได้ง่ายยิ่งขึ้น
- ปรับปรุงเว็บไซต์ให้สวยงามขึ้น ทั้งในคอมพิวเตอร์และสมาร์ทโฟน

วิธีดำเนินงาน

- ศึกษาการตั้งค่าเว็บไซต์ และเมนูต่างๆ
- จัดหมวดหมู่ข้อมูลที่มีอยู่เดิม
- ออกแบบภาพเพื่อใช้เป็นองค์ประกอบของเว็บ และทำลิงค์เชื่อมต่อเมนูเดิม
- ออกแบบแผนภาพประชาสัมพันธ์ในเรื่องต่างๆ เพื่ออัปเดต ประชาสัมพันธ์หรือรณรงค์ตามช่วงเวลา

ปัญหาและอุปสรรค

- ตัวหนังสือในเมนูที่เป็นสีม ยังเล็กอยู่ไม่สามารถแก้ไขได้
- การรับผลตอบกลับผ่านช่องทางประเมิน ไม่ค่อยได้รับความสนใจ

ผลการดำเนินงาน (ในปี 2563)

คอลัมน์ใหม่ปี 2563 E-book
รวมหนังสือ สื่อทันตสาธารณสุข ความรู้เรื่องฟัน

SHOW MORE คลิกที่นี่เพื่อดูทั้งหมด...

จำนวนผู้เยี่ยมชม

ทั้งหมด : ๒๑๖๕๑ ตั้งแต่ 21 ต.ค.52

เดือนนี้ : ๒๖๖๖ วันนี้ : ๖๖

ประเมินความพึงพอใจ

โปรดให้คะแนนเว็บไซต์ของเรา เพื่อปรับปรุงพัฒนาเราต่อไป

- 5 ดีมาก
- 4 ดี
- 3 ปานกลาง
- 2 พอใช้

ปี 2562 ผู้เข้าใช้งาน 27623 คน

ปี 2563 ผู้เข้าใช้งาน 29751 คน

เพิ่มจากปีที่ผ่านมา 2128 คน

คอลัมน์ใหม่ปี 2563 VDO Link
รวมสื่อ VDO สารความรู้เรื่องสุขภาพฟัน

ข้อเสนอแนะ/แนวทางพัฒนาปรับปรุงต่อ

- เก็บข้อมูลผลตอบกลับให้เป็นระบบ เพื่อนำมาใช้พัฒนาต่อ
- คิดหาเนื้อหาบทความที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ ทั้งในแง่การสื่อสารสู่ประชาชน และการสื่อสารสู่เจ้าหน้าที่สาธารณสุข
- ปรับปรุงโซเชียลมีเดียของกลุ่มงานให้แอคทีฟ และน่าสนใจ (ปัจจุบันใช้แชร์ข่าวสารสุขภาพต่อจากเพจที่แชร์ข้อมูลต่อมาอีกทีซึ่งยังไม่เป็นที่น่าติดตาม มีผู้ติดตาม 127 คนเพิ่มจากปีที่แล้ว 27 คน)
- ต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบช่องทางเข้าถึงเว็บไซต์ เนื่องจากยังมีบุคลากรจำนวนหนึ่งไม่ได้ใช้บริการช่องทางนี้
- ปรับปรุงอีแมจ์เว็บไซต์ให้สะอาดตามากขึ้น

ทพญ.นันทพร รื่นพล ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ

ทพญ.วิภา ยิ้มสุวรรณ ทันตแพทย์ชำนาญการ

ทภ.กชพร ผูกจิตร เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขชำนาญงาน

ทภ.สุณิสา บริบูรณ์ เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขชำนาญงาน

ทภ.รัตนาภรณ์ สง่าแสง เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขชำนาญงาน

ทภ.เยาวรัตน์ ศุภกรรม เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขชำนาญงาน